ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 11ης Ιουλίου 2002 *

Στην υπόθεση C-139/00,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. Valero Jordana, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου της Ισπανίας, εκπροσωπούμενου από την N. Díaz Abad, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι, μη θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, όσον αφορά τους τρεις αποτεφρωτήρες που είναι εγκατεστημένοι στο Mazo και στο Barlovento επί της νήσου La Palma (Ισπανία), την εφαρμογή:

— του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσεως αστικών απορριμμάτων (ΕΕ L 163, σ. 32), στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες λειτουργούν χωρίς να έχει χορηγηθεί συναφώς οποιαδήποτε άδεια,

— του άρθρου 6 της οδηγίας, στον βαθμό που, όσον αφορά τους εν λόγω αποτεφρωτήρες, οι αρμόδιες αρχές:

— δεν προέβησαν στις περιοδικές μετρήσεις των προβλεπομένων από το ανωτέρω άρθρο παραμέτρων,

— δεν ενέκριναν εκ των προτέρων τις διαδικασίες δειγματοληψιών και μετρήσεων και δεν προσδιόρισαν τη θέση των σημείων μετρήσεως,

— δεν καθόρισαν κανένα πρόγραμμα μετρήσεων,

— του άρθρου 7 της ίδιας οδηγίας, στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες δεν είναι εξοπλισμένοι με εφεδρικούς καυστήρες, γεγονός που δεν επιτρέπει να επιτυγχάνεται η ελάχιστη θερμοκρασία καύσεως των 850 °C, ειδικότερα κατά τη θέση σε λειτουργία και κατά την παύση αυτής,

το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ανωτέρω οδηγία,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward και C. W. A. Timmermans (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger

γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 29ης Νοεμβρίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Φεβρουαρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Απριλίου 2000, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή με αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι, μη θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, όσον αφορά τους τρεις αποτεφρωτήρες που είναι εγκατεστημένοι στο Mazo και στο Barlovento επί της νήσου La Palma (Ισπανία), την εφαρμογή:

— του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσεως αστικών απορριμμάτων (ΕΕ L 163, σ. 32), στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες λειτουργούν χωρίς να έχει χορηγηθεί συναφώς οποιαδήποτε άδεια,

— του άρθρου 6 της οδηγίας, στον βαθμό που, όσον αφορά τους εν λόγω αποτεφρωτήρες, οι αρμόδιες αρχές:

— δεν προέβησαν στις περιοδικές μετρήσεις των προβλεπομένων από το ανωτέρω άρθρο παραμέτρων,

— δεν ενέκριναν εκ των προτέρων τις διαδικασίες δειγματοληψιών και μετρήσεων και δεν προσδιόρισαν τη θέση των σημείων μετρήσεως,

— δεν καθόρισαν κανένα πρόγραμμα μετρήσεων,

— του άρθρου 7 της ίδιας οδηγίας, στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες δεν είναι εξοπλισμένοι με εφεδρικούς καυστήρες, γεγονός που δεν επιτρέπει να επιτυγχάνεται η ελάχιστη θερμοκρασία καύσεως των 850 °C, ειδικότερα κατά τη θέση σε λειτουργία και κατά την παύση αυτής,

το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ανωτέρω οδηγία.

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

2 Η οδηγία 84/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1984, σχετικά με την καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις (ΕΕ L 188, σ. 20), προβλέπει μέτρα και διαδικασίες προλήψεως και/ή μειώσεως της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως που προέρχεται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις εντός της Κοινότητας.

3 Η οδηγία 89/369 αποσαφήνισε τις απορρέουσες από την οδηγία 84/360 υποχρεώσεις σχετικά με τις νέες εγκαταστάσεις καύσεως των αστικών απορριμμάτων, ρυθμίζοντας τα της αδείας, του εξοπλισμού και της λειτουργίας τους.

4 Το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 ορίζει:

«Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 της οδηγίας 84/360/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε η άδεια εκμεταλλεύσεως, η οποία χορηγείται εκ των προτέρων για τη λειτουργία κάθε νέας εγκαταστάσεως καύσεως αστικών απορριμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 84/360/ΕΟΚ και με το άρθρο 8 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, να εξαρτάται από την τήρηση των όρων που καθορίζονται στα άρθρα 3 έως 10 της παρούσας οδηγίας.»

5 Το άρθρο 6 της οδηγίας 89/369 προβλέπει:

«1. Στις νέες εγκαταστάσεις καύσεως αστικών απορριμμάτων πραγματοποιούνται οι ακόλουθες μετρήσεις:

α) συγκέντρωση ορισμένων ουσιών στα καυσαέρια:

i) μετρούνται και καταγράφονται συνεχώς οι συγκεντρώσεις του ολικού κονιορτού, του CO, του οξυγόνου και του HCL, όταν το ονομαστικό δυναμικό της εγκαταστάσεως είναι ίσο ή μεγαλύτερο από 1 t/h [τόνο ανά ώρα],

ii) μετρούνται περιοδικά:

— οι συγκεντρώσεις των βαρέων μετάλλων που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του HF και του SO_2, στην περίπτωση εγκαταστάσεων με ονομαστικό δυναμικό της εγκαταστάσεως ίσο ή μεγαλύτερο από 1 t/h,

— οι συγκεντρώσεις ολικού κονιορτού, HCl, CO και οξυγόνου, στην περίπτωση εγκαταστάσεων με ονομαστικό δυναμικό μικρότερο από 1 t/h,

— οι συγκεντρώσεις οργανικών ενώσεων (εκφραζόμενες σε ολικό άνθρακα) γενικά·

β) παράμετροι λειτουργίας:

i) μετρούνται και καταγράφονται συνεχώς η θερμοκρασία των αερίων, στην περιοχή όπου πληρούνται οι συνθήκες που επιβάλλονται από το άρθρο 4, παράγραφος 1, και η περιεκτικότητα των καυσαερίων σε υδρατμούς. Η συνεχής μέτρηση της περιεκτικότητας σε υδρατμούς δεν είναι απαραίτητη, υπό τον όρο ότι το καυσαέριο αποξηραίνεται πριν από την ανάλυση των εκπομπών,

ii) κατά την αρχική θέση σε λειτουργία μιας εγκαταστάσεως καύσεως και υπό τις δυσμενέστερες προβλεπόμενες συνθήκες λειτουργίας, ο χρόνος παραμονής των καυσαερίων στην ελάχιστη θερμοκρασία των 850° C που καθορίζεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, πρέπει να επαληθεύεται τουλάχιστον μία φορά με τον κατάλληλο τρόπο.

2. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 ανάγονται στις ακόλουθες συνθήκες:

— θερμοκρασία 273 K, πίεση 101,3 kPa, 11 % οξυγόνο ή 9 % CO_2, ξηρό αέριο.

Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 2, μπορούν να αναχθούν στις ακόλουθες συνθήκες:

— θερμοκρασία 273 K, πίεση 101,3 kPa, 17 % οξυγόνο, ξηρό αέριο.

3. Η καταγραφή, επεξεργασία και παρουσίαση όλων των αποτελεσμάτων των μετρήσεων γίνονται με τον κατάλληλο τρόπο, ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να εξακριβώνουν, σύμφωνα με διαδικασίες που καθορίζουν, αν τηρούνται οι επιβαλλόμενοι όροι.

4. Οι διαδικασίες δειγματοληψίας και μετρήσεων που χρησιμοποιούνται προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση των υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 1 καθώς και η θέση των σημείων δειγματοληψίας ή μετρήσεων πρέπει να εγκρίνονται προηγουμένως από τις αρμόδιες αρχές.

5. Στην περίπτωση περιοδικών μετρήσεων, οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν κατάλληλα προγράμματα μετρήσεων, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα είναι αντιπροσωπευτικά του συνήθους επιπέδου εκπομπής των εξεταζόμενων ουσιών.

Τα λαμβανόμενα αποτελέσματα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά για να είναι δυνατή η επαλήθευση της τηρήσεως των σχετικών οριακών τιμών.»

6 Κατά το άρθρο 7 της οδηγίας 89/369:

«Κάθε νέα εγκατάσταση καύσεως αστικών απορριμμάτων εξοπλίζεται με εφεδρικούς καυστήρες. Οι καυστήρες αυτοί τίθενται αυτομάτως σε λειτουργία μόλις σημειωθεί πτώση της θερμοκρασίας των καυσαερίων κάτω από 850° C. Οι εφεδρικοί καυστήρες χρησιμοποιούνται επίσης κατά τη θέση σε λειτουργία ή την παύση λειτουργίας της εγκαταστάσεως, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι η προαναφερόμενη ελάχιστη θερμοκρασία διατηρείται συνεχώς κατά τις εν λόγω εργασίες και για όσο διάστημα τα απορρίμματα [βρίσκονται] στον θόλο καύσεως.»

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

7 Το 1993, περιήλθε στην Επιτροπή καταγγελία αφορώσα την έγκριση που είχε χορηγήσει το νησιωτικό συμβούλιο της La Palma για την εγκατάσταση πέντε αποτεφρωτήρων σε ορισμένα σημεία της νήσου (και συγκεκριμένα δύο αποτεφρωτήρων στο El Paso, δύο στο Mazo και ενός στο Barlovento), με βάση το ότι η χορήγηση της αδείας και η λειτουργία των αποτεφρωτήρων παραβίαζαν την κοινοτική νομοθεσία.

8 Κατόπιν της ως άνω καταγγελίας, έλαβαν χώρα, μεταξύ της Επιτροπής και της Ισπανικής Κυβερνήσεως, ανταλλαγή αλληλογραφίας και πληροφοριών. Στις 26 Ιουνίου 1995 η Επιτροπή απηύθυνε στο Βασίλειο της Ισπανίας πρώτο έγγραφο οχλήσεως. Λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, το γεγονός ότι το ως άνω έγγραφο δεν συνεκτιμούσε ορισμένες παρατηρήσεις της Ισπανικής Κυβερνήσεως, αφετέρου, την ανταλλαγείσα στη συνέχεια αλληλογραφία, η Επιτροπή απέστειλε στις 23 Σεπτεμβρίου 1997 προς το οικείο κράτος μέλος συμπληρωματικό έγγραφο οχλήσεως, καλώντας το να υποβάλει τις παρατηρήσεις του επί των αφορωσών τους αποτεφρωτήρες του Mazo και του Barlovento αιτιάσεων.

9 Με απαντήσεις της 24ης Νοεμβρίου 1997 και της 28ης Νοεμβρίου 1998, οι ισπανικές αρχές αναφέρθηκαν στις διάφορες ενέργειες που είχαν αναληφθεί για τη βελτίωση της διαχειρίσεως των απορριμμάτων επί της νήσου La Palma.

10 Εκτιμώντας ότι το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη ορισμένες υποχρεώσεις που υπείχε από τις οδηγίες 84/360 και 89/369, η Επιτροπή διατύπωσε στις 24 Ιουλίου 1998 αιτιολογημένη γνώμη, καλώντας το οικείο κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί συναφώς εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της αιτιολογημένης γνώμης.

11 Με έγγραφο της 6ης Αυγούστου 1998, οι ισπανικές αρχές ζήτησαν παράταση ενός μηνός. Η Επιτροπή χορήγησε την παράταση, οπότε η προθεσμία απαντήσεως επί της αιτιολογημένης γνώμης έληξε στις 24 Οκτωβρίου 1998. Η Ισπανική Κυβέρνηση παρέσχε μια πρώτη απάντηση με έγγραφο της 20ής Νοεμβρίου 1998, όπου περιλαμβανόταν συνημμένο σημείωμα του νησιωτικού συμβουλίου της La Palma περιέχον πληροφορίες για την πρόοδο του σχεδιαζομένου προγράμματος ολοκληρωμένης διαχειρίσεως των απορριμμάτων της νήσου και για τα διάφορα μέτρα που ελήφθησαν σε θέματα αποκομιδής και επεξεργασίας των απορριμμάτων. Με έγγραφο της 3ης Φεβρουαρίου 1999, η Ισπανική Κυβέρνηση διαβίβασε στην Επιτροπή συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία.

12 Με έγγραφο της 28ης Μαΐου 1999, η Επιτροπή κάλεσε την Ισπανική Κυβέρνηση να της υποβάλει αντίγραφο του προγράμματος ολοκληρωμένης διαχειρίσεως των απορριμμάτων της νήσου La Palma, να επιβεβαιώσει το χρονοδιάγραμμα του τερματισμού λειτουργίας των αποτεφρωτήρων και να της παράσχει πληροφορίες επί των μέτρων που θέσπισε προκειμένου να συμμορφωθεί με απόφαση που εξέδωσε συναφώς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κυβερνήσεως των Κανα-ρίων Νήσων, ιδίως επί των αποτελεσμάτων των μετρήσεων και εκτιμήσεων που επέβαλε η ως άνω απόφαση.

13 Σε απάντηση του εγγράφου αυτού, η Ισπανική Κυβέρνηση διαβίβασε στην Επιτροπή, με ταχυδρομείο της 21ης Ιουνίου 1999, το αντίγραφο του προγράμματος ολοκληρωμένης διαχειρίσεως των απορριμμάτων της νήσου La Palma που είχε εγκριθεί στις 2 Οκτωβρίου 1998, καθώς και προκαταρκτική μελέτη του πανεπιστημίου Laguna, της 10ης Ιουνίου 1999, στα πλαίσια της οποίας προτεινόταν πρόγραμμα εργασίας για την εφαρμογή μέτρων ελέγχου των προερχομένων από τους αποτεφρωτήρες εκπομπών και εισροών ρύπων.

14 Εκτιμώντας ότι, μετά τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέσχε η Ισπανική Κυβέρνηση, δεν είχαν παύσει οι προσαπτόμενες με την αιτιολογημένη γνώμη παραβάσεις, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή.

Επί του παραδεκτού

15 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, η Επιτροπή αποδέχθηκε εξαρχής την ύπαρξη αδείας αφορώσας την εγκατάσταση των αποτεφρωτήρων του Mazo και του Barlovento, υποστηρίζοντας ότι «η παρασχεθείσα άδεια για την εγκατάσταση των αποτεφρωτήρων δεν καθόριζε τους προβλεπομένους από την οδηγία όρους λειτουργίας». Εντούτοις, στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής, ισχυρίζεται ότι η εγκατάσταση των αποτεφρωτήρων αυτών δεν αποτέλεσε αντικείμενο οποιασδήποτε αδείας σύμφωνης προς το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369. Κατόπιν αυτού, η Ισπανική Κυβέρνηση

υποστηρίζει ότι η Επιτροπή τροποποίησε την αφορώσα το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 αιτίαση, παραβιάζοντας την αναγνωριζόμενη με τη νομολογία του Δικαστηρίου αρχή ότι η αιτιολογημένη γνώμη και η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να εδράζονται στις αυτές αιτιάσεις. Επομένως, η παρούσα προσφυγή είναι απαράδεκτη.

16 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η απαιτούμενη ταυτότητα των αιτιάσεων στα πλαίσια της αιτιολογημένης γνώμης και της προσφυγής που αυτή ασκεί δεν μπορεί να βαίνει μέχρι του σημείου να επιβάλει εν πάση περιπτώσει απόλυτη ταύτιση μεταξύ του διατυπούμενου με την αιτιολογημένη γνώμη αντικειμένου της διαφοράς και των αιτημάτων της προσφυγής. Υπό την έννοια αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα αναδιατυπούμενα, στο στάδιο της προσφυγής ή της απαντήσεως, αιτήματα γίνονται δεκτά ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα επιχειρήματα που προέβαλε το κράτος μέλος απαντώντας επί της αιτιολογημένης γνώμης ή στα πλαίσια της άμυνάς του. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η νομολογία αυτή εφαρμόζεται εν προκειμένω δεδομένου ότι, με την προσφυγή της, έλαβε υπόψη ισχυρισμούς που διατύπωσε η Ισπανική Κυβέρνηση με την απάντηση της 3ης Φεβρουαρίου 1999 επί της αιτιολογημένης γνώμης. Κατά την Επιτροπή, στον βαθμό που η Ισπανική Κυβέρνηση αναγνώρισε η ίδια με την απάντησή της ότι οι τρεις αποτεφρωτήρες του Mazo και του Barlovento είχαν αρχίσει να λειτουργούν, χωρίς να τους έχει προηγουμένως παρασχεθεί η άδεια λειτουργίας, μπορεί δυσχερώς να προσάπτει στην Επιτροπή παραβίαση των δικαιωμάτων της άμυνας.

17 Προκαταρκτικώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται το νομότυπο της αιτιολογημένης γνώμης και της προηγηθείσας αυτής διαδικασίας. Πλην όμως, η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η αφορώσα το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 αιτίαση, η οποία διατυπώνεται στο δικόγραφο της προσφυγής, διαφέρει από εκείνη της αιτιολογημένης γνώμης.

18 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το αντικείμενο της ασκηθείσας δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ προσφυγής οριοθετείται κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, η οποία προβλέπεται από την ανωτέρω διάταξη, και ότι, συνεπώς, η αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής και η προσφυγή της πρέπει να στηρίζονται σε ταυτόσημες αιτιάσεις (βλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 1996, C-11/95, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-4115, σκέψη 73, και της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, C-279/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1997, σ. I-4743, σκέψη 24).

19 Πάντως, η αναγκαία αυτή προϋπόθεση δεν μπορεί να βαίνει μέχρι του σημείου της επιβολής, εν πάση περιπτώσει, απόλυτης συμπτώσεως μεταξύ της διατυπώσεως των αιτιάσεων με το έγγραφο οχλήσεως, του διατακτικού της αιτιολογημένης γνώμης και των αιτημάτων της προσφυγής εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς δεν διευρύνθηκε ή τροποποιήθηκε, αλλ' αντιθέτως απλώς περιορίστηκε (βλ. προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 25, καθώς και απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-191/95, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1998, σ. I-5449, σκέψη 56).

20 Εν προκειμένω, η αφορώσα το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 αναδιατύπωση της αιτιάσεως με το δικόγραφο της προσφυγής δεν είχε ως συνέπεια τη διεύρυνση, τροποποίηση ή ακόμα τον περιορισμό του αντικειμένου της διαφοράς, όπως αυτό οριοθετείται με την αιτιολογημένη γνώμη.

21 Πράγματι, η προσαπτόμενη από την Επιτροπή στο Βασίλειο της Ισπανίας παράβαση αφορά, τόσο με το έγγραφο οχλήσεως και την αιτιολογημένη γνώμη όσο και με το δικόγραφο της προσφυγής, την ασυμφωνία των τριών αποτεφρωτήρων του Mazo και του Barlovento με το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369. Αναδιατυπώνοντας, με το δικόγραφο της προσφυγής, την αφορώσα το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 αιτίαση, η Επιτροπή θέλησε απλώς να λάβει υπόψη την υπεισέλευση ενός αποδεικτικού στοιχείου το οποίο προστέθηκε, κατά την άποψή της, μετά τη διατύπωση της αιτιολογημένης γνώμης.

22 Η αναδιατύπωση αυτή δεν είχε επίπτωση επί των δικαιωμάτων άμυνας της Ισπανικής Κυβερνήσεως. Πράγματι, η τελευταία είχε τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, να αναπτύξει πλήρως την επιχειρηματολογία της σχετικά με τη χορήγηση προγενεστέρων της λειτουργίας αδειών, συμφώνων προς το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369, για τις εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento. Εναπόκειται στο Δικαστήριο να εκτιμήσει το βάσιμο της επιχειρηματολογίας αυτής κατά την εξέταση της ουσίας της διαφοράς.

Επί της ουσίας

Όσον αφορά το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369

23 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento δεν αποτέλεσαν αντικείμενο αδείας λειτουργίας, σύμφωνης με το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369, όπως αναγνώρισε η Ισπανική Κυβέρνηση με το έγγραφο της 3ης Φεβρουαρίου 1999, με το οποίο διαβίβασε την έκθεση της 30ής Νοεμβρίου 1998 του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κυβερνήσεως των Καναρίων Νήσων (στο εξής: έκθεση). Επομένως, η Ισπανική Κυβέρνηση παρέβη τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ανωτέρω διάταξη.

24 Πρώτον, η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να θεσπίσουν τα αναγκαία μέτρα ώστε η εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας οποιασδήποτε εγκαταστάσεως καύσεως να διέπεται από τις προβλεπόμενες στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας προϋποθέσεις. Η ανωτέρω υποχρέωση εκπληρώθηκε με την έκδοση του Real Decreto 1088/1992 de normas sobre limitación de emisiones a la atmósfera de determinados agentes contaminentes procedentes de instalaciones de incineración de residuos municipales (βασιλικού διατάγματος περί του περιορισμού των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρυπογόνων παραγόντων προερχομένων από εγκαταστάσεις καύσεως των αστικών απορριμμάτων), της 11ης Σεπτεμβρίου 1992 (BOE αριθ. 235, της 30ής Σεπτεμβρίου 1992, σ. 33356, στο εξής: βασιλικό διάταγμα 1088/1992).

25 Επομένως, δεδομένου ότι η απορρέουσα από το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 υποχρέωση είναι κανονιστικής φύσεως και δεν θα στοιχειοθετούνταν παράβαση της οικείας διατάξεως παρά μόνο σε περίπτωση κατά την οποία δεν είχε θεσπιστεί

κανένας κανόνας περί μεταφοράς της στην εθνική έννομη τάξη, η Επιτροπή δεν μπορεί να προσάπτει στο Βασίλειο της Ισπανίας την ως άνω παράβαση, ισχυριζόμενη ότι οι επίδικοι αποτεφρωτήρες στερούνται αδείας λειτουργίας.

26 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν προσάπτει στην Ισπανική Κυβέρνηση ότι δεν μετέφερε ή δεν μετέφερε ορθώς στο εσωτερικό δίκαιο τις διατάξεις της οδηγίας 89/369. Αντιθέτως, η αιτίαση της Επιτροπής άπτεται του γεγονότος ότι, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, ήτοι αναφορικά με τις εγκαταστάσεις καύσεως στο Mazo και στο Barlovento, δεν είχαν τηρηθεί ορισμένες υποχρεώσεις απορρέουσες από την οδηγία 89/369.

27 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ), οι οδηγίες δεσμεύουν κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνονται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Όπως προκύπτει ιδίως από την απόφαση της 18ης Ιουνίου 2002 επί της υποθέσεως C-60/01, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2002, σ. I-5679, σκέψη 33), η οδηγία 89/369 επιβάλλει στα κράτη μέλη υποχρεώσεις επιτεύξεως αποτελέσματος, διατυπωνόμενες κατά τρόπο σαφή και μη αμφίσημο, προκειμένου οι εγκαταστάσεις τους καύσεως απορριμμάτων να πληρούν, εντός των ταχθεισών προθεσμιών, λεπτομερείς και ακριβείς προϋποθέσεις. Επομένως, ένα κράτος μέλος εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 89/369 και ως εκ τούτου επέτυχε το επιβεβλημένο αποτέλεσμα μόνον αν, πέραν της ορθής μεταφοράς των διατάξεων της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, και οι ευρισκόμενες στο έδαφός του εγκαταστάσεις καύσεως τέθηκαν σε λειτουργία και εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις επιταγές των διατάξεων της οδηγίας 89/369. Επομένως, σε αντίθεση προς όσα ισχυρίζεται η Ισπανική Κυβέρνηση, η ορθή εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 89/369 στο εσωτερικό δίκαιο δεν μπορεί να αρκεί για τη συμμόρφωση προς τις απορρέουσες από την οδηγία υποχρεώσεις.

28 Υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι αλυσιτελές, έναντι των προβληθεισών, στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής κατά παραβάσεως, αιτιάσεων της Επιτροπής, το στηριζόμενο στην ορθή εφαρμογή της οδηγίας 89/369 στο εσωτερικό δίκαιο επιχείρημα της Ισπανικής Κυβερνήσεως, το οποίο και πρέπει, συνακόλουθα, να απορριφθεί.

29 Δεύτερον, η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι ουδέποτε δέχθηκε, με τις απαντήσεις της επί της αιτιολογημένης γνώμης, ότι οι εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento είχαν τεθεί σε λειτουργία χωρίς να τους έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας. Αντίθετα, υποστηρίζει ότι οι ανωτέρω εγκαταστάσεις έλαβαν δύο άδειες. Αφενός, αποτέλεσαν αντικείμενο «εγκρίσεως κατοχής της γης», η οποία δόθηκε στις 24 Απριλίου 1990 (στο εξής: έγκριση της 24ης Απριλίου 1990). Αφετέρου, είχαν υποβληθεί στον υποχρεωτικό τύπο χαρακτηρισμού της δραστηριότητας και αξιολογήσεως των διορθωτικών μέτρων που τήρησε το νησιωτικό συμβούλιο της νήσου La Palma στις 9 Ιανουαρίου 1992 (στο εξής: έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992).

30 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα της Επιτροπής, σύμφωνα με το οποίο η Ισπανική Κυβέρνηση δέχθηκε με την απάντηση της 3ης Φεβρουαρίου 1999 επί της αιτιολογημένης γνώμης, με την οποία διαβίβασε την έκθεση, ότι ουδεμία άδεια σύμφωνη προς το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 είχε εκδοθεί για τις επίδικες εγκαταστάσεις, θεμελιώνεται σε πεπλανημένη ανάγνωση της εκθέσεως.

31 Πράγματι, στις παραγράφους 2 και 3 της εκθέσεως, οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν απλώς ότι, «σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του νόμου 21/1992 περί της βιομηχανίας», δεν ήταν αναγκαία προς τούτο άδεια του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας της Κυβερνήσεως των Καναρίων Νήσων, χωρίς, πάντως, να διατυπώνεται η άποψη ότι δεν απαιτούνταν για τις επίδικες εγκαταστάσεις άλλη εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας. Επιπλέον, στην παράγραφο 4 της εκθέσεως, οι ισπανικές αρχές διευκρίνισαν ότι, «όσον αφορά τη βιομηχανική ρύπανση, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας όφειλε να παρέμβει κατά τη φάση της αδείας λειτουργίας», χωρίς, πάντως, να γίνεται δεκτό ότι δεν είχε προηγηθεί η φάση αδείας λειτουργίας για τις εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento.

32 Επομένως, δεδομένου ότι οι ισπανικές αρχές δεν παραδέχθηκαν με την έκθεση ότι δεν είχε εκδοθεί καμία εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας ικανοποιούσα τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369 για τις εγκαταστάσεις καύσεως του

Mazo και του Barlovento, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλείται την έκθεση ως επαρκές κατά νόμο αποδεικτικό στοιχείο της φερόμενης παραβάσεως της εν λόγω διατάξεως.

33 Κατόπιν αυτού, επιβάλλεται να εξεταστεί αν η παράβαση του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369 μπορεί να αποδειχθεί με βάση άλλα στοιχεία, εν όψει του γεγονότος ότι η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, χορηγώντας εν προκειμένω τις εγκρίσεις της 24ης Απριλίου 1990 και της 9ης Ιανουαρίου 1992, συμμορφώθηκε προς τη σχετική διάταξη.

34 Ως προς την έγκριση της 24ης Απριλίου 1990, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι αφορά τον χωροταξικό έλεγχο. Παρόμοιες εγκρίσεις κατέστησαν εν προκειμένω αναγκαίες επειδή ο προβλεπόμενος για την κατασκευή των αποτεφρωτήρων του Mazo και του Barlovento τόπος είχε χαρακτηριστεί γεωργικός και ως εκ τούτου ήταν αδύνατη η εκεί οικοδόμηση των εγκαταστάσεων χωρίς τις εγκρίσεις. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έγκριση της 24ης Απριλίου 1990 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας ικανοποιούσα τους όρους του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369.

35 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι η Ισπανική Κυβέρνηση διευκρίνισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, εν προκειμένω, οι κατά την άποψή της σύμφωνες με το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 εκ των προτέρων άδειες λειτουργίας ήσαν οι εγκρίσεις της 9ης Ιανουαρίου 1992 εκ μέρους του νησιωτικού συμβουλίου της νήσου La Palma για τις επίδικες εγκαταστάσεις με θεμέλιο τον Reglamento de Actividades Molestas, Insalubres, Nocivas y Peligrosas (κανονισμό επί των οχληρών, ανθυγιεινών, ενοχλητικών και επικινδύνων δραστηριοτήτων), ο οποίος εγκρίθηκε με το διάταγμα 2414, της 30ής Νοεμβρίου 1961 (BOE αριθ. 292, της 7ης Δεκεμβρίου 1961, στο εξής: κανονισμός του 1961). Ως εκ τούτου, η ίδια η Ισπανική Κυβέρνηση διευκρίνισε ότι οι εγκρίσεις της 24ης Απριλίου 1990 δεν αποτελούσαν άδειες σύμφωνες με τους όρους του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369.

36 Επιπλέον, όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα της Ισπανικής Κυβερνήσεως ότι οι επίδικες εγκαταστάσεις δεν αποτελούσαν νέες εγκαταστάσεις, ώστε να εφαρμόζεται εν προκειμένω η οδηγία 89/369. Πράγματι, νέα, κατά την έννοια της οδηγίας 89/369, εγκατάσταση είναι, δυνάμει των άρθρων 1, σημείο 5, και 12, παράγραφος 1, αυτής, η εγκατάσταση καύσεως, η άδεια λειτουργίας της οποίας εκδόθηκε μετά την 1η Δεκεμβρίου 1990. Δοθέντος ότι η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 πρέπει να θεωρηθεί ως εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας σύμφωνη προς το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369, οι επίδικες εγκαταστάσεις είναι νέες, κατά την έννοια της οδηγίας 89/369, με αποτέλεσμα την επ' αυτών εφαρμογή της.

37 Πάντως, προκειμένου να αποδειχθεί παράβαση του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369, πρέπει ακόμα να αποδειχθεί ότι η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εκ των προτέρων άδεια λειτουργίας ικανοποιούσα τις απορρέουσες από την οικεία διάταξη προϋποθέσεις.

38 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 δεν πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις. Όπως συνάγεται ιδίως από τον κανονισμό του 1961, οι εγκρίσεις αυτές έχουν ως σκοπό τον εν γένει έλεγχο της επιπτώσεως μιας δραστηριότητας επί της υγιεινής, της περιβαλλοντικής ασφαλείας και των όρων εργασίας των μισθωτών. Η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 επιβάλλει απλώς τρία διορθωτικά μέτρα, και συγκεκριμένα τη διενέργεια περιοδικών μετρήσεων των εκπομπών καπνού, αερίου, τέφρας και των επιπέδων θολερότητας, την υλοποίηση προγράμματος μυοκτονίας, καθώς και τον έλεγχο της τηρήσεως των εθνικών διατάξεων που αφορούν την ασφάλεια και την υγιεινή στην εργασία.

39 Επιπλέον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η σύμφωνη με το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 άδεια πρέπει να παρέχεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο εκμεταλλεύεται εγκατάσταση πληρούσα τις οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας προϋποθέσεις, ενώ, αντιθέτως, εγκρίσεις της μορφής όπως αυτή της 9ης Ιανουαρίου 1992 έχουν απλώς αυτόβουλο χαρακτήρα. Εξάλλου, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η οδηγία 89/369

μεταφέρθηκε στην ισπανική έννομη τάξη με το βασιλικό διάταγμα 1088/1992. Το διάταγμα αυτό δεν αναφέρεται στις εγκρίσεις, θεμέλιο των οποίων είναι ο κανονισμός του 1961, όπως αυτή της 9ης Ιανουαρίου 1992. Αντιθέτως, αναφέρεται σε άλλες μορφές αδειών που ίσχυαν ήδη κατά το ισπανικό δίκαιο κατά τον χρόνο θέσεως σε λειτουργία των εγκαταστάσεων αποτεφρώσεως του Mazo και του Barlovento τον Ιανουάριο του 1992, για τις οποίες, πάντως, ουδέποτε παρασχέθηκαν.

40 Η Ισπανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, υποστηρίζοντας ότι η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 δεν μπορεί να ταυτίζεται με τις προβλεπόμενες από την πράξη μεταφοράς της οδηγίας 89/369 στο ισπανικό δίκαιο άδειες, η Επιτροπή αγνοεί ότι η οικεία οδηγία δεν είχε ακόμα μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο κατά τον χρόνο χορηγήσεως της ανωτέρω εγκρίσεως. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι η έγκριση προέβλεπε διορθωτικά μέτρα για το περιβάλλον και μπορεί, συνακόλουθα, ο σκοπός της να εξομοιωθεί με την κατά την 11η αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 89/369 «αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος».

41 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369, η χορήγηση εκ των προτέρων αδείας λειτουργίας νέας εγκαταστάσεως καύσεως των αστικών απορριμμάτων, η οποία απαιτείται ήδη βάσει άλλων οδηγιών, εξαρτάται κατ' ανάγκη από την τήρηση όλων των προβλεπομένων στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας προϋποθέσεων. Επομένως, αν υποτεθεί ότι η χορηγηθείσα βάσει του κανονισμού του 1961 έγκριση αφορούσε σκοπό παρεμφερή προς εκείνο των κατά το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας αδειών, η έγκριση αυτή πρέπει περαιτέρω να πληροί τις απορρέουσες από την ανωτέρω διάταξη υποχρεώσεις.

42 Συναφώς, όπως προκύπτει από την εξέταση του περιεχομένου της εγκρίσεως της 9ης Ιανουαρίου 1992, οι εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento υπόκεινται σε διορθωτικά μέτρα όπως είναι οι περιοδικοί έλεγχοι εκ μέρους των αρμοδίων αρχών των εκπομπών καπνού, αερίου και τέφρας προκειμένου να επαληθεύεται αν οι εγκαταστάσεις αυτές πληρούν τις προβλεπόμενες επί του θέματος από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία προϋποθέσεις. Όπως προκύπτει επίσης από τη σχετική έγκριση, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να επισκέπτονται τις επίδικες εγκαταστάσεις πριν από την έναρξη λειτουργίας τους προκειμένου να επαληθεύουν αν τα διορθωτικά μέτρα έτυχαν εφαρμογής.

43 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με βάση το περιεχόμενο της εγκρίσεως της 9ης Ιανουαρίου 1992, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα επιβληθέντα με αυτή διορθωτικά μέτρα, τουλάχιστον ορισμένες από τις οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας 89/369 προϋποθέσεις πληρώθηκαν όντως στη συγκεκριμένη περίπτωση.

44 Για να είναι εφικτός ο έλεγχος, θα έπρεπε να είχαν εξεταστεί, αφενός, το περιεχόμενο των εθνικών κανόνων στους οποίους παραπέμπει η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 και, αφετέρου, το σύννομο των επιβληθεισών με τους κανόνες αυτούς προϋποθέσεων με τους προβλεπόμενους στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας 89/369 όρους.

45 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως που κινείται δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, η Επιτροπή φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι διαπράχθηκε η φερόμενη παράβαση. Αυτή οφείλει να προσκομίσει στο Δικαστήριο όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της παραβάσεως, χωρίς να έχει τη δυνατότητα επικλήσεως οποιουδήποτε τεκμηρίου (αποφάσεις της 25ης Μαΐου 1982, 96/81, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1982, σ. 1791, σκέψη 6, της 20ής Μαρτίου 1990, C-62/89, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1990, σ. I-925, σκέψη 37, της 29ης Μαΐου 1997, C-300/95, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1997, σ. I-2649, σκέψη 31, και της 12ης Σεπτεμβρίου 2000, C-408/97, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 2000, σ. I-6417, σκέψη 15).

46 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, υποστηρίζοντας απλώς ότι η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992 είναι άλλης μορφής και επιδιώκει άλλο σκοπό από εκείνο του άρθρου 2 της οδηγίας 89/369, δεν προσκόμισε στο Δικαστήριο τα στοιχεία εκείνα που θα επέτρεπαν την περιγραφόμενη στη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως επαλήθευση. Επομένως, το Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να κρίνει αν η έγκριση της 9ης Ιανουαρίου 1992, η οποία ενδέχεται να έχει σκοπό παρεμφερή προς τις προβλεπόμενες στο άρθρο 2 της οδηγίας 89/369 άδειες, ικανοποιεί μία, περισσότερες ή ακόμα και όλες τις προβλεπόμενες στα άρθρα 3 έως 10 της οδηγίας προϋποθέσεις.

47 Επομένως, επιβάλλεται, εν συμπεράσματι, η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμο ότι η Ισπανική Κυβέρνηση παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 της οδηγίας 89/369.

Όσον αφορά τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 89/369

48 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ισπανική Κυβέρνηση αναγνώρισε με την από 3 Φεβρουαρίου 1999 απάντησή της επί της αιτιολογημένης γνώμης ότι, κατά παράβαση του άρθρου 6 της οδηγίας 89/369, δεν είχε προβεί στη διενέργεια των περιοδικών μετρήσεων των προερχομένων από τις εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento καυσαερίων, δεν είχε εγκρίνει τις διαδικασίες δειγματοληψιών και μετρήσεων και δεν είχε καθορίσει τα προγράμματα μετρήσεων για τις οικείες εγκαταστάσεις. Επιπλέον, η Ισπανική Κυβέρνηση παραδέχθηκε με την απάντησή της ότι οι εγκαταστάσεις καύσεως του Mazo και του Barlovento δεν είχαν εξοπλιστεί με εφεδρικούς καυστήρες σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας.

49 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς, η Ισπανική Κυβέρνηση δεν αντέδρασε στους ισχυρισμούς της Επιτροπής. Εξ αυτού, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι η καθής Κυβέρνηση δεν τους αμφισβητεί. Εξάλλου, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η θέση σε λειτουργία και η λειτουργία των εγκαταστάσεων καύσεως του Mazo και του Barlovento έλαβαν χώρα στα πλαίσια τηρήσεως των οριζομένων με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 89/369 προϋποθέσεων.

50 Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα που προέβαλε η Ισπανική Κυβέρνηση προκειμένου να δικαιολογήσει την παράβαση και στηρίζεται στη μη επέλευση αρνητικών επιπτώσεων για το περιβάλλον από τη λειτουργία των επιδίκων αποτεφρωτήρων, πρέπει να διαπιστωθεί ότι, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η επίπτωση των εν λόγω εγκαταστάσεων επί του περιβάλλοντος ήγγισε αποδεκτό, από περιβαλλοντικής απόψεως, επίπεδο, το αποτέλεσμα αυτό δεν απαλλάσσει την Ισπανική Κυβέρνηση από την υποχρέωσή της να διασφαλίσει την τήρηση των προβλεπομένων στα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 89/369 προϋποθέσεων. Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως, ένα κράτος μέλος εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 89/369 και ως εκ τούτου επέτυχε το επιβεβλημένο απο-

τέλεσμα μόνον αν οι ευρισκόμενες στο έδαφός του εγκαταστάσεις καύσεως τέθηκαν σε λειτουργία και εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις επιταγές των διατάξεων της εν λόγω οδηγίας.

51 Ως προς το επιχείρημα που η Ισπανική Κυβέρνηση αρύεται από την αχρήστευση των επιδίκων αποτεφρωτήρων και την παύση λειτουργίας τους τον Σεπτέμβριο του 2000, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η διάπραξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα την κατάσταση που υφίσταται μετά το πέρας της τασσόμενης με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας και δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο οι επελθούσες στη συνέχεια αλλαγές (αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 1998, C-214/96, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1998, σ. I-7661, σκέψη 25, και της 25ης Μαΐου 2000, C-384/97, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 2000, σ. I-3823, σκέψη 35). Εν όψει του ότι η αχρήστευση των εγκαταστάσεων καύσεων του Mazo και του Barlovento, καθώς και η οριστική παύση λειτουργίας τους χώρησαν μετά το πέρας της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ήτοι μετά τις 24 Οκτωβρίου 1998, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο.

52 Εν όψει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μη θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, όσον αφορά τους τρεις αποτεφρωτήρες που είναι εγκατεστημένοι στο Mazo και στο Barlovento επί της νήσου La Palma, την εφαρμογή:

— του άρθρου 6 της οδηγίας, στον βαθμό που, όσον αφορά τους εν λόγω αποτεφρωτήρες, οι αρμόδιες αρχές:

— δεν προέβησαν στις περιοδικές μετρήσεις των προβλεπομένων από το ανωτέρω άρθρο παραμέτρων,

— δεν ενέκριναν εκ των προτέρων τις διαδικασίες δειγματοληψιών και μετρήσεων και δεν προσδιόρισαν τη θέση των σημείων μετρήσεως,

— δεν καθόρισαν κανένα πρόγραμμα μετρήσεων,

— του άρθρου 7 της ίδιας οδηγίας, στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες δεν είναι εξοπλισμένοι με εφεδρικούς καυστήρες, γεγονός που δεν επιτρέπει να επιτυγχάνεται η ελάχιστη θερμοκρασία καύσεως των 850 °C, ειδικότερα κατά τη θέση σε λειτουργία και κατά την παύση αυτής,

το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ανωτέρω οδηγία. Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

53 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας το Δικαστήριο μπορεί, ιδίως, να κατανείμει τα έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας αμφοτέρων των διαδίκων επί ενός ή περισσοτέρων αιτημάτων τους. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε όσον αφορά ένα αίτημά της, επιβάλλεται η καταδίκη της στο ένα τρίτο των δικαστικών εξόδων, ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα βαρύνουν το Βασίλειο της Ισπανίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

αποφασίζει:

1) **Μη θεσπίζοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει, όσον αφορά τους τρεις αποτεφρωτήρες που είναι εγκατεστημένοι στο Mazo και στο Barlovento επί της νήσου La Palma (Ισπανία), την εφαρμογή:**

— **του άρθρου 6 της οδηγίας 89/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσεως αστικών απορριμμάτων, στον βαθμό που, όσον αφορά τους εν λόγω αποτεφρωτήρες, οι αρμόδιες αρχές:**

— **δεν προέβησαν στις περιοδικές μετρήσεις των προβλεπομένων από το ανωτέρω άρθρο παραμέτρων,**

— **δεν ενέκριναν εκ των προτέρων τις διαδικασίες δειγματοληψιών και μετρήσεων και δεν προσδιόρισαν τη θέση των σημείων μετρήσεως,**

— δεν καθόρισαν κανένα πρόγραμμα μετρήσεων,

— του άρθρου 7 της ίδιας οδηγίας, στον βαθμό που οι εν λόγω αποτεφρωτήρες δεν είναι εξοπλισμένοι με εφεδρικούς καυστήρες, γεγονός που δεν επιτρέπει να επιτυγχάνεται η ελάχιστη θερμοκρασία καύσεως των 850 °C, ειδικότερα κατά τη θέση σε λειτουργία και κατά την παύση αυτής,

το Βασίλειο της Ισπανίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ανωτέρω οδηγία.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο ένα τρίτο των εξόδων και το Βασίλειο της Ισπανίας στα δύο τρίτα αυτών.

Jann Edward Timmermans

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 2002.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

P. Jann